

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА МЕНЕДЖМЕНТУ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Завідувач кафедри менеджменту,
професор

 Галина ЗАПША
«__» _____ 2022 р.

«ПОГОДЖЕНО»

В. о. декана агробіотехнологічного
факультету, доцент

 Олена ОЖОВАН
«02» _____ 2022 р.

«ПОГОДЖЕНО»
Проректор з науково-педагогічної
та методичної роботи
 Ірина МАЛІЄЦЬКА
«02» _____ 2022 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОК 05 УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНИМИ ПРОЕКТАМИ**

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	третій (освітньо-науковий) рівень
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	20 «Аграрні науки та продовольство»
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	201 «Агрономія»
ОСВІТНЯ ПРОГРАМА	Агрономія
ФАКУЛЬТЕТ	Агробіотехнологічний факультет

Робоча програма з дисципліни «**Управління інноваційними проектами**» для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти ступеня доктора філософії (PhD) за освітньо-науковою програмою **201 «Агрономія»**.

Розробник:

доцент кафедри менеджменту Наталія ТЕЛІЧКО

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри менеджменту

Протокол від «__» _____ 2022 року, № __.

Завідувач кафедри

Галина ЗАПША

Гарант освітньої програми

Євген ЮРКЕВИЧ

«__» _____ 2022 року

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, рівень вищої освіти здобувача	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань: 20 Аграрні науки та продовольство	Обов'язкова	
	Спеціальність: 201 «Агрономія»		
Модулів – 2	Освітньо-наукова програма: «Агрономія»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		2-й	2-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання		Семестр	
Загальна кількість годин - 120		3-й	3-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи здобувача – 5	Рівень вищої освіти: третій (освітньо-науковий) рівень Ступінь вищої освіти: доктор філософії	Лекції	
		14 год	8 год
		Практичні, семінарські	
		28 год	10 год
		Самостійна робота	
		78 год	102 год
		Індивідуальні завдання:	
-	-		
Вид контролю: іспит			

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання: 42/78;
для заочної форми навчання 18/102.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Динамічний розвиток соціально-економічних процесів в економіці країни та світу викликає необхідність використання нових технологій організації управлінських процесів, модернізації структур управління, діагностики економічного стану і прийняття рішень в умовах ризику і конкуренції, необхідність пошуку джерел фінансування наукових досліджень та інновацій обумовлюють потребу в знаннях теорії і практики управління інноваційними проектами.

Навчальна дисципліна «Управління інноваційними проектами» відноситься до складу обов'язкових навчальних дисциплін освітньо-наукової програми «Агрономія» підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти.

Мета дисципліни – формування у здобувачів сучасного інноваційного мислення та системи спеціальних знань у галузі управління інноваційними проектами підприємств, відповідних компетенцій на основі засвоєння основних теоретичних положень та опанування необхідними практичними навичками, що дозволяють ефективно здійснювати цю діяльність на підприємстві.

Предмет дисципліни: інтегрована сукупність управлінських відносин у підсистемах організацій, їх стосунки із зовнішнім середовищем.

Завданнями дисципліни є теоретична та практична підготовка здобувачів з наступних питань:

- сутність інновацій та інвестицій підприємств;
- методологічні засади управління інноваційними проектами;
- методичний інструментарій управління інноваційними проектами;
- бізнес-планування інноваційного проекту;
- оцінка ефективності інноваційних проектів;
- управління ризиками інноваційних проектів
- управління вартістю інноваційного проекту;
- управління реалізацією інноваційних проектів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Управління інноваційними проектами» здобувач повинен:

знати:

- розуміння основних категорій, засад та принципів розробки та реалізації інноваційних проектів;
- знання різновидів інноваційних проектів та особливостей їх формування і реалізації;
- оволодіння методологією, методами та формами управління інноваційними проектами;
- знання складу проектної документації та інструментів розробки бізнес-планів інноваційних проектів;
- знання основ моделювання процесів управління інноваційними проектами;
- оволодіння методиками оцінювання ефективності інноваційних проектів;
- розуміння організації проектної діяльності в науково-дослідних

установах та підприємствах:

- знання стандартів щодо оформлення проектної документації;
- розуміння методології управління реалізацією інноваційних проектів

вміти:

- формулювати та актуалізувати проблеми, обґрунтовувати шляхи та способи їх вирішення;
- формулювати цілі інноваційного проектування, обґрунтовувати шляхи їх досягнення;
- організовувати збір необхідної для інноваційного проекту інформації;
- самостійно здійснювати аналіз науково-методичної літератури та патентний пошук;
- обчислювати бюджети та оцінювати ефективність інноваційних проектів;
- оцінювати інноваційні ризики проектів, обґрунтовувати методи їх мінімізації;
- розробляти бізнес-плани інноваційних проектів;
- рейтингувати інноваційні проекти та вибирати придатні до реалізації;
- самостійно здійснювати пошук грантових пропозицій на написання грантових заявок;
- організувати реалізацію інноваційних проектів;
- відображати результати проектування у формах звітів, статей, тез доповідей тощо.

3. КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

В результаті вивчення дисципліни «Управління інноваційними проектами» у здобувача формуються:

Інтегральна компетентність (ІК):

ІК. Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності у сфері агрономії, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК3. Здатність розробляти проекти та управляти

ЗК4. Здатність розв'язувати комплексні проблеми агрономії на основі системного наукового та загального культурного світогляду із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК 1. Здатність продукувати і обґрунтовувати нові перспективні ідеї, гіпотези, стратегії виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в агрономії та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з сільськогосподарських наук і суміжних галузей.

СК 2. Здатність застосовувати сучасні методи та інструменти

експериментальних і теоретичних досліджень у сфері агрономії, інформаційні технології, методи комп'ютерного моделювання, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та освітній діяльності.

СК 4. Здатність аналізувати, оцінювати і прогнозувати сучасний стан і тенденції розвитку агро-технологій вирощування сільськогосподарських культур

СК 5. Здатність ініціювати та реалізовувати інноваційні комплексні проекти в агрономії та дотичні до неї міждисциплінарні проекти, лідерство під час їх реалізації.

СК 6. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері агрономії, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень.

Програмні результати вивчення дисципліни «Управління інноваційними проектами»:

ПРН 1. Застосовувати передові концептуальні та методологічні знання з філософії науки, агрономії та суміжних галузей, а також дослідницькі вміння для планування й проведення актуальних прикладних наукових досліджень.

ПРН 4. Створювати інформаційні бази та володіти сучасним інструментарієм для пошуку, оброблення та аналізу наукової інформації, зокрема, статистичними методами аналізу даних великого обсягу та/або складної структури.

ПРН 5. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми агрономії державною та іноземною мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних наукових виданнях.

ПРН 6. Розробляти та реалізовувати наукові й інноваційні проекти, які дають можливість вирішити наукові, технологічні, економічні й організаційні проблеми агрономії з дотриманням норм академічної етики і врахуванням технічних, соціальних, економічних, екологічних та правових аспектів.

ПРН7. Глибоко розуміти загальні принципи та методи аграрних наук, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері агрономії та викладацькій практиці.

ПРН 9. Планувати та реалізовувати технологічний процес в умовах глобальних та регіональних викликів.

1. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	пз	лз	інд	с.р.		л	пз	лз	інд	с.р.
Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні засади управління інноваційними проектами організацій												
Тема 1. Сутність інновацій та інвестицій підприємств	14	2	2	-	-	10	14	1	1	-	-	12
Тема 2. Методологічні засади управління інноваційними проектами	16	2	2	-	-	12	16	1	1	-	-	14
Тема 3. Методичний інструментарій управління інноваційними проектами	16	2	4	-	-	10	16	1	1	-	-	14
Тема 4. Бізнес-планування інноваційного проекту	14	2	4	-	4	4	14	1	1	-	4	8
Разом за змістовим модулем 1	60	8	12	-	4	36	60	4	4	-	4	48
Змістовий модуль 2. Управління вибором та реалізацією інноваційних проектів												
Тема 5. Оцінка ефективності інноваційних проектів	12	1	4	-	5	2	12	2	1	-	5	4
Тема 6. Управління ризиками інноваційних проектів	12	1	4	-	4	3	12	-	1	-	4	7
Тема 7. Планування робіт проекту	12	1	4	-	4	3	12	-	1	-	4	7
Тема 8. Управління вартістю інноваційного проекту	12	2	4	-	4	2	12	-	1	-	4	7
Тема 9. Охорона права інтелектуальної власності в управлінні інноваційними проектами	12	1	-	-	-	11	12	-	-	-	-	12
Разом за змістовим модулем 2	60	6	16	-	17	21	60	2	4	-	17	37
Усього годин	120	14	28	-	21	78	120	8	10	-	21	102

2. ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ

5.1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні засади управління інноваційними проектами організацій.

Тема 1. Сутність інновацій та інвестицій підприємств.

Поняття інновацій, інноваційного процесу та інноваційної діяльності. Етапи інноваційного процесу. Життєвий цикл інновацій. Класифікація та кодування інновацій. Моделі поширення інновацій. Особливості прийняття рішень в управлінні інноваціями.

Інновації в теоріях економічного розвитку. Становлення теорії інноватики та її сучасні концепції.

Поняття інвестицій та інвестиційної діяльності підприємства. Роль інвестицій у забезпеченні ефективного стратегічного розвитку підприємства та зростання його ринкової вартості. Класифікація інвестицій за різними ознаками. Сутність і класифікація джерел фінансування інвестицій. Сучасні форми державного регулювання інвестиційної діяльності підприємств в Україні. Суб'єкти інвестування та їх основні типи.

Особливості інноваційно-інвестиційної діяльності в аграрному секторі економіки та в науковій сфері.

Тема 2. Методологічні засади управління інноваційними проектами.

Основні аспекти поняття «інноваційний проект». Класифікація інноваційних проектів. Життєвий цикл інноваційного проекту. Учасники інноваційного проекту. Життєвий цикл інноваційного проекту в аграрній сфері.

Сутність, мета і завдання управління інноваційними проектами. Принципи управління інноваційними проектами. Функції управління інноваційними проектами. Механізм управління інноваційними проектами. Міжнародні та національні стандарти з управління проектами (AgilePM®, PMBOK®, PRINCE2®, PRINCE 2Agile®, P2M®, 6Σ®, IPMA Individual Competence Baseline®, ISO®21500:2012, CPM, ISO21500, GAPPS GL1® та інші). Методологія управління проектами PMBOK®. Процеси управління інноваційними проектами.

Оточення проекту та програми підтримки інноваційної діяльності. Соціотехнічний та екологічний підхід до проблеми управління проектами в аграрній сфері.

Тема 3. Методичний інструментарій управління інноваційними проектами.

Концепція оцінки вартості грошей у часі. Методичний інструментарій визначення майбутньої і теперішньої вартості чистого грошового потоку від інвестування в інноваційні проекти.

Інфляція та її вплив на результати інвестиційної діяльності, Номінальна та реальна вартість чистого грошового потоку від інвестиційної діяльності.

Врахування фактору інфляції при формуванні необхідного рівня дохідності інвестицій. Інфляційна премія та методи її розрахунку.

Поняття проектних ризиків. Методичний інструментарій кількісної оцінки рівня інвестиційних ризиків. Премія за ризик та методи її розрахунку.

Поняття ліквідності інвестицій. Класифікація інвестицій підприємства за рівнем ліквідності. Методичний інструментарій оцінки рівня ліквідності інвестицій. Премія за ліквідність інвестицій та методи її розрахунку.

Тема 4. Бізнес-план інноваційного проекту.

Міжнародні стандарти бізнес-планування (UNIDO, KPMG, ЄБРР, TASIC, IFC, BFM Group). Національні стандарти бізнес-планування. Бізнес-план інноваційного проекту, методичні засади його розробки. Зміст бізнес-плану інноваційного проекту та характеристика основних його розділів -резюме, характеристика продукту (послуги), розміщення об'єкта, аналіз ринку продукту, обсяг та структура виробництва продукту (послуги), які плануються,забезпеченість випуску продукту (послуги) основними факторами виробництва, стратегія маркетингу, фінансовий план, визначення потреби в інвестиційних ресурсах та джерел її фінансування, оцінка ризиків та форми їх страхування і мінімізації, графіки реалізації проекту, аналіз без збитковості.

Система основних показників, що входять до складу окремих розділів бізнес-плану інноваційного проекту. Пошук грантів. Складання грантової заявки.

Змістовий модуль 2. Управління вибором та реалізацією інноваційних проектів.

Тема 5. Оцінка ефективності інноваційних проектів.

Базові принципи проведення оцінки ефективності інноваційних проектів.

Методичні підходи оцінки й відбору інноваційних проектів.

Методи оцінки ефективності інноваційних проектів. Критерії ефективності інноваційних проектів: чистий приведений дохід, індекс дохідності, період окупності, внутрішня норма дохідності та інші, порядок їх розрахунку. Взаємозв'язок окремих показників оцінки ефективності інноваційних проектів.

Особливості оцінки ефективності незалежних і альтернативних інноваційних проектів.

Особливості оцінки інноваційних наукових проектів при формуванні грантових заявок.

Тема 6. Управління ризиками інноваційних проектів.

Сутність і класифікація інноваційних ризиків. Процес управління інноваційними ризиками. Правила прийняття проектних рішень в умовах невизначеності і ризику. Методи оцінки одиничних ризиків інноваційних проектів: аналіз чутливості, аналіз сценаріїв, імітаційного моделювання за методом Монте-Карло, аналіз дерева рішень. Методи оцінки несистематичних

Ризиків інноваційних проектів. Методи оцінки ринкових (систематичних) ризиків інноваційних проектів. Особливості оцінки проектних ризиків в аграрному секторі економіки.

Тема 7. Планування робіт проекту.

Послідовність планування проекту (структуризація проекту, розробка Плану-графіку реалізації проекту, ресурсне планування, планування бюджету проекту).

Структуризація проекту (ієрархічна структура робіт-WBS, організаційна структура виконавців-OBS, матриця відповідальності-RAM).

Розробка Плану-графіку реалізації проекту (мережевий графік, діаграма Гантта, таблична форма).

Застосування системи автоматизації управління проектами Microsoft Project та іншого сучасного програмного забезпечення в плануванні робіт проекту.

Тема 8. Управління вартістю інноваційного проекту.

Планування ресурсів проекту: процес, методи і засоби. Оцінка вартості операцій: процес, методи і засоби. Інформаційне забезпечення оцінки вартості операцій. Аналіз ресурсів проекту.

Бюджет інноваційного проекту, його види. Особливості розробки капітального бюджету. Зміст і порядок розробки поточного бюджету експлуатації інноваційного проекту. Метод «гнучкого бюджету» реалізації інноваційного проекту і принципи його розробки.

Контроль бюджету проекту. Особливості бюджетування проектів аграрної сфери.

Тема 9. Охорона права інтелектуальної власності в управлінні інноваційними проектами.

Поняття права інтелектуальної власності. Суб'єкти та об'єкти права інтелектуальної власності. Авторське право та суміжні права. Суб'єкти та об'єкти авторського права. Захист авторських прав.

Патентне право. Об'єкти патентного права і ознаки набуття охороноздатності. Поняття і ознаки винаходу, корисної моделі, промислового зразка. Патентна охорона біотехнологічних винаходів. Оформлення патентних прав.

Правова охорона засобів індивідуалізації суб'єктів господарювання, товарів і послуг. Поняття та ознаки комерційного (фірмового) найменування. Зміст права інтелектуальної власності на комерційне найменування. Поняття, ознаки, види торговельної марки та умови її охороноздатності. Динаміка прав інтелектуальної власності на торговельну марку.

Поняття, ознаки та об'єкти захисту прав на раціоналізаторські пропозиції. Право інтелектуальної власності на сорти рослин і породи тварин. Право інтелектуальної власності на комерційну таємницю.

5.2. ТЕОРЕТИЧНИЙ ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ (КУРС ЛЕКЦІЙ) Денна форма навчання

№ з/п	Змістовний модуль, теми лекцій і орієнтирний перелік питань
Змістовний модуль 1. Теоретико-методологічні засади управління інноваційними проектами організацій.	
1.1	Тема1. Сутність інновацій та інвестицій підприємств (2год) 1. Поняття інновацій, інноваційного процесу та інноваційної діяльності. 2. Класифікація та кодування інновацій. 3. Поняття інвестицій та інвестиційної діяльності підприємства. 4. Класифікація інвестицій за різними ознаками. 5. Особливості інноваційно-інвестиційної діяльності в Аграрному секторі економіки та в науковій сфері.
1.2	Тема 2. Методологічні засади управління інноваційними проектами (2 год) 1. Сутність і класифікація інноваційних проектів. 2. Сутність, мета і завдання управління інноваційними проектами. 3. Принципи і функції управління інноваційними проектами. 4. Міжнародні та національні стандарти з управління проектами.
1.3	Тема3. Методичний інструментарій управління інноваційними проектами (2 год) 1. Концепція і методичний інструментарій визначення майбутньої і теперішньої вартості чистого грошового потоку від інвестування в інноваційні проекти. 2. Врахування фактору інфляції при формуванні необхідного рівня дохідності інвестицій. 3. Методичний інструментарій кількісної оцінки рівня інвестиційних ризиків. 4. Премія за ліквідність інвестицій та методи її розрахунку.
1.4	Тема4. Бізнес-планування інноваційного проекту(2год) 1. Стандарти бізнес-планування інноваційного проекту. 2. Зміст бізнес-плану інноваційного проекту та характеристика основних його розділів. 3. Методи пошуку грантів. 4. Грантові проектні заявки.
Змістовний модуль 2. Управління вибором та реалізацією інноваційних проектів.	
2.1	Тема 5. Оцінка ефективності інноваційних проектів (1год) 1. Базові принципи проведення оцінки ефективності інноваційних проектів. 2. Методи оцінки ефективності інноваційних проектів. 3. Критерії ефективності інноваційних проектів. 4. Особливості оцінки інноваційних наукових проектів при формуванні грантових заявок
2.2	Тема6. Управління ризиками інноваційних проектів (1год) 1. Сутність і класифікація інноваційних ризиків. 2. Процес управління інноваційними ризиками.
2.3	Тема 7. Планування робіт проекту(1 год) 1. Послідовність планування проекту. 2. Структуризація проекту. 3. Розробка плану-графіку реалізації проекту.
2.4	Тема 8. Управління вартістю інноваційного проекту(2год)

	1. Планування ресурсів проекту: процес, методи і засоби. 2. Бюджет інноваційного проекту, його види. 3. Особливості розробки капітального бюджету. 4. Особливості бюджетування проектів аграрної сфери.
2.5	Тема 9. Охорона права інтелектуальної власності в управлінні інноваційними проектами (1 год) 1. Поняття права інтелектуальної власності. Авторське право та суміжні права. 2. Об'єкти патентного права і ознаки набуття охороноздатності.

Заочна форма навчання

№ з/п	Змістовний модуль, теми лекцій і орієнтирний перелік питань
Змістовний модуль 1. Теоретико-методологічні засади управління інноваційними проектами організацій.	
1.1	Тема 1. Сутність інновацій та інвестицій підприємств (1 год.) 1. Поняття інновацій, інноваційного процесу та інноваційної діяльності. 2. Класифікація та кодування інновацій. 3. Поняття інвестицій та інвестиційної діяльності підприємства. 4. Класифікація інвестицій за різними ознаками. 5. Особливості інноваційно-інвестиційної діяльності в Аграрному секторі економіки та в науковій сфері.
1.2	Тема 2. Методологічні засади управління інноваційними проектами (1 год.) 1. Сутність і класифікація інноваційних проектів. 2. Сутність, мета і завдання управління інноваційними проектами. 3. Принципи і функції управління інноваційними проектами. 4. Міжнародні та національні стандарти з управління проектами.
1.3	Тема 3. Методичний інструментарій управління інноваційними проектами (1 год.) 1. Концепція і методичний інструментарій визначення майбутньої і теперішньої вартості чистого грошового потоку від інвестування в інноваційні проекти. 2. Врахування фактору інфляції при формуванні необхідного рівня дохідності інвестицій. 3. Методичний інструментарій кількісної оцінки рівня інвестиційних ризиків. 4. Премія за ліквідність інвестицій та методи її розрахунку.
1.4	Тема 4. Бізнес-планування інноваційного проекту (1 год.) 1. Стандарти бізнес-планування інноваційного проекту. 2. Зміст бізнес-плану інноваційного проекту та характеристика основних його розділів. 3. Методи пошуку грантів. 4. Грантові проектні заявки.
Змістовний модуль 2. Управління вибором та реалізацією інноваційних проектів.	
2.1	Тема 5. Оцінка ефективності інноваційних проектів (2 год.) 1. Базові принципи проведення оцінки ефективності інноваційних проектів. 2. Методи оцінки ефективності інноваційних проектів. 3. Критерії ефективності інноваційних проектів. 4. Особливості оцінки інноваційних наукових проектів при формуванні грантових заявок

5.2. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми (питання)	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Формування інноваційної ідеї	2	1
2.	Маркетинговий аналіз інноваційного продукту	4	1
3.	Оцінка ефективності інвестицій	4	1
4-5.	Структуризація проекту за видами робіт	4	1
6.	Складання плану-графіку реалізації проекту	4	1
7.	Планування ресурсів проекту	2	1
8.	Складання бюджету проекту	4	1
9.	Оцінка ефективності інноваційного проекту	2	1
10.	Планування управління ризиками інноваційного проекту	2	-
	Разом	28	8

5.3. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Тема 1. Сутність інновацій та інвестицій підприємств 1. Етапи інноваційного процесу. 2. Життєвий цикл інновацій. 3. Моделі поширення інновацій. Особливості прийняття рішень в управлінні інноваціями. 4. Інновації в теоріях економічного розвитку. 5. Становлення теорії інноватики та її сучасні концепції. 6. Роль інвестицій у забезпеченні ефективного стратегічного розвитку підприємства та зростання його ринкової вартості. 7. Сутність і класифікація джерел фінансування інвестицій. 8. Сучасні форми державного регулювання інвестиційної діяльності підприємств в Україні. 9. Суб'єкти інвестування та їх основні типи.	8	11
2.	Тема2. Методологічні засади управління інноваційними проектами. 1. Життєвий цикл інноваційного проекту. 2. Учасники інноваційного проекту. 3. Міжнародні та національні стандарти з управління проектами. 4. Процеси управління інноваційними проектами. Оточення проекту та програми підтримки інноваційної діяльності. 5. Соціотехнічний підхід до проблеми управління проектами.	9	11
3.	Тема 3. Методичний інструментарій управління інноваційними проектами. 1. Концепція оцінки вартості грошей у часі. 2. Інфляція та її вплив на результати інвестиційної діяльності 3. Інфляційна премія та методи її розрахунку. 4. Поняття інвестиційних ризиків.	8	11

	5. Премія за ризик та методи її розрахунку. 6. Поняття ліквідності інвестицій. 7. Класифікація інвестицій підприємства за рівнем ліквідності. 8. Премія за ліквідність та методи її розрахунку.		
4.	Тема 4. Бізнес-планування інноваційного проекту 1. Бізнес-план інноваційного проекту, методичні засади його розробки. 2. Система основних показників, що входять до складу окремих розділів бізнес-плану інноваційного проекту.	8	11
5.	Тема 5. Оцінка ефективності інноваційних проектів. Методичні підходи оцінки й відбору інноваційних проектів. 1. Взаємозв'язок окремих показників оцінки ефективності інноваційних проектів. 2. Особливості оцінки ефективності незалежних і альтернативних інноваційних проектів.	8	11
6.	Тема 6. Управління ризиками інноваційних проектів. 1. Правила прийняття проектних рішень в умовах невизначеності і ризику. 2. Методи оцінки одиничних ризиків інноваційних проектів. 3. Методи оцінки несистематичних ризиків інноваційних проектів. 4. Методи оцінки ринкових (систематичних) ризиків інноваційних проектів.	8	11
7.	Тема 7. Планування робіт проекту. 1. Розподіл відповідальності і ризиків замовника та підрядчика під час реалізації проекту. 2. Система основних показників моніторингу реалізації інноваційних проектів. 3. Аналіз резервів і можливостей нормалізації ходу виконання окремих інноваційних проектів. 4. Необхідність оперативного коригування форм реалізації інноваційних проектів. 5. Критерії припинення реалізації інноваційного проекту та «виходу» із нього.	9	12
8.	Тема 8. Управління вартістю інноваційного проекту. 1. Оцінка вартості операцій: процес, методи і засоби. 2. Інформаційне забезпечення оцінки вартості операцій. 3. Аналіз ресурсів проекту	9	12
9.	Тема 9. Охорона права інтелектуальної власності в управлінні інноваційними проектами 1. Поняття права інтелектуальної власності. Суб'єкти та об'єкти права інтелектуальної власності. 2. Патентне право. Об'єкти патентного права і ознаки набуття охороноздатності. 3. Правова охорона засобів індивідуалізації суб'єктів господарювання, товарів і послуг. 4. Право інтелектуальної власності на сорти рослин і породи тварин. 5. Право інтелектуальної власності на комерційну таємницю.	9	12
	Разом	78	102

5.4. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

У процесі засвоєння знань з дисципліни «Управління інноваційними проектами» здобувач повинен уміти готувати реферати і складати есе. Участь у названих формах самостійної роботи закладає у аспірантів первинні навички самостійної дослідницької діяльності, набуття навичок пошуку, опрацювання відповідних джерел інформації.

Орієнтовний перелік тем індивідуальних завдань для самостійної роботи:

1. Поняття інновацій, інноваційного процесу та інноваційної діяльності.
2. Етапи інноваційного процесу.
3. Життєвий цикл інновацій.
4. Класифікація та кодування інновацій.
5. Моделі поширення інновацій.
6. Особливості прийняття рішень в управлінні інноваціями.
7. Інновації в теоріях економічного розвитку.
8. Становлення теорії інноватики та її сучасні концепції.
9. Поняття інвестицій та інвестиційної діяльності підприємства.
10. Роль інвестицій у забезпеченні ефективного стратегічного розвитку підприємства та зростання його ринкової вартості.
11. Класифікація інвестицій за різними ознаками.
12. Сутність і класифікація джерел фінансування інвестицій.
13. Сучасні форми державного регулювання інвестиційної діяльності підприємств в Україні.
14. Суб'єкти інвестування та їх основні типи.
15. Особливості інноваційно-інвестиційної діяльності в аграрному секторі економіки
16. Основні аспекти поняття «інноваційний проект».
17. Класифікація інноваційних проектів.
18. Життєвий цикл інноваційного проекту.
19. Учасники інноваційного проекту.
20. Сутність, мета і завдання управління інноваційними проектами.
21. Принципи управління інноваційними проектами.
22. Функції управління інноваційними проектами.
23. Механізм управління інноваційними проектами.
24. Міжнародні та національні стандарти з управління проектами.
25. Відмінності стандартів з управління проектами (AgilePM®, PMBOK®, PRINCE2®, PRINCE2 Agile®, P2M®, 6Σ®, IPMA Individual Competence Baseline®, ISO® 21500:2012, CPM, ISO 21500, GAPPS GL1® та інші).
26. Методологія управління проектами PMBOK®.
27. Процеси управління інноваційними проектами.
28. Оточення проекту та програми підтримки інноваційної діяльності.

29. Соціотехнічний та екологічний підхід до проблеми управління проектами в аграрній сфері.
30. Концепція оцінки вартості грошей у часі.
31. Методичний інструментарій визначення майбутньої і теперішньої вартості чистого грошового потоку від інвестування в інноваційні проекти.
32. Інфляція та її вплив на результати інвестиційної діяльності
33. Врахування фактору інфляції при формуванні необхідного рівня дохідності інвестицій.
34. Інфляційна премія та методи її розрахунку.
35. Поняття інвестиційних ризиків.
36. Методичний інструментарій кількісної оцінки рівня інвестиційних ризиків.
37. Премія за ризик та методи її розрахунку.
38. Поняття ліквідності інвестицій.
39. Класифікація інвестицій підприємства за рівнем ліквідності.
40. Методичний інструментарій оцінки рівня ліквідності інвестицій.
41. Премія за ліквідність інвестицій та методи її розрахунку.
42. Бізнес-план інноваційного проекту, методичні засади його розробки.
43. Зміст бізнес-плану інноваційного проекту та характеристика основних його розділів.
44. Система основних показників, що входять до складу окремих розділів бізнес-плану інноваційного проекту.
45. Пошук наукових грантів.
46. Складання грантової заявки.
47. Базові принципи проведення оцінки ефективності інноваційних проектів.
48. Методичні підходи оцінки й відбору інноваційних проектів.
49. Методи оцінки ефективності інноваційних проектів.
50. Критерії ефективності інноваційних проектів.
51. Взаємозв'язок окремих показників оцінки ефективності інноваційних проектів.
52. Особливості оцінки ефективності незалежних і альтернативних інноваційних проектів.
53. Особливості оцінки інноваційних наукових проектів при формуванні грантових заявок.
54. Сутність і класифікація інноваційних ризиків.
55. Процес управління інноваційними ризиками.
56. Правила прийняття проектних рішень в аграрній сфері.
57. Методи оцінки одиничних ризиків інноваційних проектів.
58. Методи оцінки несистематичних ризиків інноваційних проектів.
59. Методи оцінки ринкових (систематичних) ризиків інноваційних проектів.
60. Етапи планування робіт проекту
61. Ієрархічна структура робіт – WBS.

62. Організаційна структура виконавців – OBS.
63. Матриця відповідальності – RAM.
64. Мережний графік.
65. Діаграма Гантта.
66. Планування ресурсів проекту: процес, методи і засоби.
67. Оцінка вартості операцій: процес, методи і засоби.
68. Інформаційне забезпечення оцінки вартості операцій.
69. Бюджет інноваційного проекту, його види.
70. Особливості розробки капітального бюджету.
71. Зміст і порядок розробки поточного бюджету експлуатації інноваційного проекту.
72. Метод «гнучкого бюджету» реалізації інноваційного проекту і принципи його розробки.
73. Контроль бюджету проекту.
74. Принципи оперативного управління реалізацією інноваційних проектів.
75. Календарний план реалізації інноваційного проекту та порядок його розробки.
76. Розподіл відповідальності і ризиків замовника та підрядчика під час реалізації проекту.
77. Побудова системи моніторингу реалізації інноваційних проектів.
78. Система основних показників моніторингу реалізації інноваційних проектів.
79. Аналіз резервів і можливостей нормалізації ходу виконання окремих інноваційних проектів.
80. Необхідність оперативного коригування форм реалізації інноваційних проектів.
81. Критерії припинення реалізації інноваційного проекту та «виходу» із нього.
82. Використання сучасного програмного забезпечення під час реалізації проектів.
83. Застосування системи автоматизації управління проектами Microsoft Project та іншого сучасного програмного забезпечення в плануванні робіт проекту
84. Блокчейн-технології в управлінні проектами.

6. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

При викладанні дисципліни застосовуються словесні, наочні та практичні методи навчання. Під час проведення лекцій використовуються такі словесні методи як розповідь, пояснення та наочні методи: ілюстрація мультимедійних презентацій, учбових фільмів. Під час проведення практичних занять застосовуються наочні спостереження та словесні бесіди: вступні, поточні, репродуктивні, евристичні, підсумкові; здобувачами виконуються вправи: тренувальні, творчі, усні, практичні.

При вивченні дисципліни «Управління інноваційними проектами» здобувачі притримуються індивідуальної траєкторії навчання, здобуваючи навички проектування шляхом виконання індивідуального завдання розробки інноваційного проекту, пов'язаного з тематикою дисертаційного дослідження. Під час його розробки здобувачі використовують програму «Microsoft Project», яка дозволяє покроково розробити і деталізувати проект, розрахувати час і трудові витрати проекту, оптимізувати витрати.

Виконання індивідуального завдання дозволить здобувачам формувати проекти для складання грантових заявок на фінансування наукових досліджень. Відповідність програмних результатів та методів навчання зазначено у табл. 1.

Таблиця 1.

Відповідність програмних результатів та методів навчання

Результати навчання	Методи навчання
ПРН1. Застосовувати передові концептуальні та методологічні знання з філософії науки, агрономії та суміжних галузей, а також дослідницькі вміння для планування й проведення актуальних прикладних наукових досліджень.	Проведення оглядових та проблемних лекцій, вирішення практичних завдань, що формує вміння і навички прикладного застосування теоретичних знань та передбачає рішення задач, розгляд ситуацій з проблем побудови оптимізаційних методів і моделей. Викладення наукових досягнень у вигляді друкованих фахових статей.
ПРН 4. Створювати інформаційні бази та володіти сучасним інструментарієм для пошуку, оброблення та аналізу наукової інформації, зокрема, статистичними методами аналізу даних великого обсягу та/або складної структури.	Проведення проблемних лекцій, навчальні дискусії, проблемні ситуації, професійно-орієнтовані творчі завдання. Вирішення практичних завдань, що формує вміння і навички прикладного застосування оптимізаційних методів побудови економіко-математичних моделей із застосуванням програмного забезпечення.
ПРН 5. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми агрономії державною та іноземною мовами, кваліфіковано відобразити результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних наукових виданнях.	Проведення оглядових та проблемних лекцій, участь у практичних заняттях, отримання консультації, виконання самостійної роботи, проведення круглих столів з презентацією результатів самостійної роботи здобувачів. Вивчення курсу передбачає самостійне опрацювання здобувачами комплексу основної і додаткової наукової літератури, періодичних видань з питань побудови оптимізаційних моделей та застосування оптимізаційних методів. Інформаційно-комп'ютерні технології, тренінгові технології: система діяльності для відпрацювання певних алгоритмів вирішення типових практичних завдань.
ПРН 6. Розробляти та реалізовувати наукові й інноваційні проекти, які дають можливість вирішити наукові, технологічні, економічні й організаційні проблеми агрономії з дотриманням норм академічної	Проведення лекцій, діалогіві технології. Вирішення практичних завдань, що формує вміння і навички наукових досліджень, формулювати та обґрунтовувати висновки і пропозиції щодо розвитку концептуальних і методологічних знань у галузі менеджменту.

етики і врахуванням технічних, соціальних, економічних, екологічних та правових аспектів.	
ПРН7. Глибоко розуміти загальні принципи та методи аграрних наук, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері агрономії та викладацькій практиці.	Проведення проблемних лекцій. Навчальні дискусії, проблемні ситуації, професійно-орієнтовані творчі завдання. Вирішення практичних завдань, що формують вміння і навички використовувати загальнонаукові та спеціальні методи наукових досліджень у галузі менеджменту для вирішення професійних задач.
ПРН 9. Планувати та реалізовувати технологічний процес в умовах глобальних та регіональних викликів.	Проведення оглядових та проблемних лекцій, участь у практичних заняттях, отримання консультації, виконання самостійної роботи, проведення круглих столів з презентацією результатів самостійної роботи здобувачів, участь у наукових конференціях у сфері менеджменту.

7. МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання знань здобувачів з дисципліни «Управління інноваційними проектами» здійснюється у формі поточного, модульного (рубіжного) та підсумкового контролів, які передбачені «Положенням щодо системи оцінювання успішності навчання здобувачів вищої освіти в Одеському державному аграрному університеті» (нова редакція), затвердженим наказом ректора ОДАУ № 376-заг від 01 вересня 2021 року.

Якість засвоєння змісту навчальної дисципліни (незалежно від форми контролю) в Університеті **оцінюється** за 100-бальною шкалою з наступним переведенням у національну шкалу (чотирибальну – «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно» чи вербальну – «зараховано», «незараховано») та шкалу ЄКТС згідно з таблицею 2.

Таблиця 2.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		Екзамен	Залік
90-100	A	Відмінно	зараховано
82-89	B	Добре	
74-81	C		
64-73	D	Задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно	не зараховано
1-34	F		

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами і критерії оцінювання наведена в таблиці 3.

Поточний контроль – це оцінка роботи здобувачів вищої освіти за всіма видами аудиторної занять (лекції, лабораторно-практичні заняття) та самостійної роботи, яка відображає навчальні досягнення здобувачів в

освоєнні програмного матеріалу дисципліни. Форму проведення поточного контролю під час навчальних занять визначає викладач.

Контроль і облік поточної успішності здобувачів вищої освіти здійснюється шляхом виставлення в журналі обліку роботи викладача балів, отриманих здобувачем за кожний зарахований вид роботи.

Результати поточного контролю (поточна успішність) є основою для проведення модульних контрольних робіт і враховуються викладачем при визначенні підсумкової оцінки за модуль.

Модульний (рубіжний) контроль – перевірка знань здобувачів вищої освіти після вивчення логічно завершеної частини навчальної програми дисципліни (модуля).

Модуль (блок) – запланована сукупність тем, що реалізується відповідними формами навчального процесу та підлягає модульному контролю. Кількість модулів з дисципліни «Управління інноваційними проектами» становить два.

Модульний контроль проводиться за розкладом аудиторних занять у формі за рішенням кафедри. До модульного контролю допускаються здобувачі вищої освіти, які виконали індивідуальний навчальний план, тобто передбачені в конкретному змістовому модулі всі види навчальної роботи.

Бал за модуль розраховується з урахуванням балів за поточний контроль і модульну контрольну роботу. Оцінювання поточного та модульного контролів здійснюється за 100-бальною шкалою з подальшим переведенням у національну шкалу та шкалу ECTS (табл.2). Модуль, за який здобувач отримав від 0 до 59 балів із 100 можливих підлягає перездачі (один раз). Незадовільна оцінка за заліковий модуль не компенсується оцінкою за інший модуль. Перездача модулів з метою підвищення позитивної оцінки дозволяється 1 раз. Здобувач вищої освіти, який не брав участь у виконанні всіх видів робіт, передбачених робочою програмою або не склав модульний контроль, має право на його відпрацювання, відповідно до графіку відпрацювань, затвердженого кафедрою менеджменту.

Підсумковий контроль – інтегроване оцінювання результатів навчання на певному ступені вищої освіти або на окремих його завершених етапах за національною шкалою і шкалою ECTS, яке включає семестровий контроль та атестацію здобувача. З дисципліни «Управління інноваційними проектами» передбачено підсумковий контроль у вигляді іспиту у 3-му семестрі.

Підсумковий бал за дисципліну виставляється на підставі результатів навчання впродовж семестру і розраховується як сума балів отриманих здобувачем вищої освіти за змістові модулі, відвідування на заняттях та за додаткові види робіт з вивчення дисципліни (активна участь в роботі наукового гуртка кафедри, підготовка реферату і виступ з ним на семінарі, конференції і т.п., доповідь на науковій студентській конференції, призове місце в олімпіаді, підготовка наукової публікації, виконання індивідуального завдання, участь у вдосконаленні навчально-методичної бази кафедри тощо) (табл. 4).

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами і критерії оцінювання

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ECTS	Значення оцінки ECTS	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
					екзамен	залік
90 - 100	A	відмінно	Здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили	Високий (творчий)	відмінно	зараховано
82 - 89	B	дуже добре	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує справи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	Достатній (конструктивно-варіативний)	добре	
74 - 81	C	добре	Здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок			
64 - 73	D	задовільно	Здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою	Середній (репродуктивний)	задовільно	

			викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих			
60 - 63	E	достатньо	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні			
35 - 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	не зараховано
1 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів			

Таблиця 4

Оцінювання навчальної дисципліни (від 0 до 100 балів)

Бал за модулі (змістовні модулі) (всього 0-80)	Бал за відвідування (всього 0-10)	Бал заохочувальний (всього – 0-10)
Модуль 1	0-10% пропусків – 10-9 балів	доповідь на науковій студентській конференції
Модуль 2	10%-20% пропусків – 8-7 балів	активна участь в роботі наукового гуртка кафедри
... ..	20%-30% пропусків – 6-5 балів	підготовка реферату і виступ з ним на семінарі, конференції і т.п.
	30%-40% пропусків – 4-3 балів	призове місце в олімпіаді
	40%-50% пропусків – 2-1 балів	підготовка наукової публікації
	більше 50% пропусків – 0 балів	виконання індивідуального завдання участь у вдосконаленні навчально-методичної бази кафедри

Максимально можлива оцінка за знання програмного матеріалу дисципліни становить 100 балів (табл.5):

- модульний контроль – до 80 балів,
- бал за відвідування на заняттях – до 10 балів,
- бал за додаткові види робіт з вивчення дисципліни до 10 балів.

Якщо здобувач вищої освіти отримав за результатами підсумкового контролю впродовж семестру менше 60-ти балів із 100 можливих, відповідно, він не допускається до підсумкового контролю. Добувач вищої освіти має право підвищити оцінку з навчальної дисципліни, яка ним була отримана за результатами підсумкового контролю впродовж семестру. В цьому випадку здобувач вищої освіти складає іспит. У разі отримання незадовільної оцінки, перескладання іспиту з дисципліни допускається не більше двох разів.

Таблиця 5

Оцінювання навчальної дисципліни (від 0 до 100 балів)

Поточне оцінювання та самостійна робота									Сума		
Бал за модулі (змістовні модулі) (всього 0-80)				Бал за відвідування (всього 0-10)			Бал заохочувальний (всього - 10)				
Змістовний модуль 1				Змістовний модуль 2					0-10	0-10	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9			
10	10	10	10	8	8	8	8	8			
Модульний контроль - 40				Модульний контроль - 40							

* T1,T2,T3.....- теми занять

На підсумковий семестровий контроль виносяться питання, завдання (ситуаційні завдання), що передбачають перевірку розуміння здобувачами вищої освіти програмного матеріалу дисципліни в цілому та рівня сформованості відповідних компетентностей після опанування курсу.

8. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Робоча програма «**Управління інноваційними проектами**» для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти ступеня доктора філософії (PhD) спеціальностей 201 «Агрономія». 30с. 2022 р.

2. **Управління інноваційними проектами**. Методичні вказівки до проведення практичних занять для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти ступеня доктора філософії (PhD) спеціальностей 201 «Агрономія». Укладачі: Телічко Н.А. Одеса: ОДАУ, 2022. 32 с.

3. Мультимедійні презентації з курсу.

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. A Guide to the Project Management Body of Knowledge (PMBOK® Guide). Sixth Edition .2017. 617p.

2. McConnell E. Project Management Methodology: Definition, Types, Examples. URL: <http://www.mymanagementguide.com/basics/project-methodology-definition/>

3. Obradovic, V., Todorovic, M., Bushuyev, S. Sustainability and Agility in Project Management: Contradictory or Complementary? Advances in Intelligent System sand Computing I II.2019. pp. 522-532. URL: <https://www.springer.com/us/book/9783030010683>

4. Аксютіна А.В., Нестерцова-Собакарь О.В., Тропін В.В. та ін. Інтелектуальна власність: навч. посібник для студ. вищ. навч. закл. За заг. ред. канд. юрид. наук, доц. Нестерцової-Собакарь О.В. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2017. 140 с.

5. Алгоритм написання грантової заявки – покрокова інструкція. Посібник для журналістів та громадських активістів. Інститут розвитку регіональної преси. URL: <https://gurt.org.ua/news/informator/41730/>

6. Андрейченко А. В., Андрейченко С. С., Гарафонова О. І., Маргасова В. Г., Балла І. В. Трансформація національних економіко-правових процесів на основі патентної охорони біотехнологічних винаходів. Збірник наукових праць "Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики". Харків, 2020. Випуск 1 (32). С. 444-452.

7. Андрейченко А.В. Управління проектами в парадигмі бізнес-лідерства: навчальний посібник. Київ : ДП «НВЦ «Пріоритети», 2016. 36 с.

8. Бабаєв В.М. Управління проектами: Навчальний посібник для здобувачів спеціальності «Управління проектами». Х.: ХНАМГ, 2006. 244 с.

9. Батенко Л.П., Загородніх О.А., Ліщинська В.В. Управління

проектами навч. посібн. Київ: КНЕУ, 2003. 231с.

10. Бушуєв Д.А. Механізми управління проектами в умовах «поведінкової економіки». Управління розвитком складних систем. 2018. № 34. С. 19-25.

11. Бушуєв С.Д., Бушуєв Д.А., Бушуєва В.Б., Козир Б.Ю. Лідерство в застосуванні гнучких методологій створення інформаційних технологій. Інформаційні технології та засоби навчання, 2019, Том 70, №2, С. 1-15 URL: <https://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/issue/view/99/showToc>

12. Василевська А. Управління проектами підприємства із використанням інформаційних технологій. Вісник КНТЕУ. № 1, 2015. С. 99-105

13. Войтенко О. С. Застосування компетентнісного підходу в освітній проектній діяльності. Матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Тенденції та перспективи розвитку науки і освіти в умовах глобалізації»: Зб. наук. праць. 2019. Вип. 45. С. 74-77.

14. Деренська Я.М. Управління проектами у схемах: навч. посібн. Харків: НФАУ, 2007. 229 с

15. Державне стимулювання інноваційного розвитку суб'єктів господарювання: методологічні засади, світовий та вітчизняний досвід : монографія / за заг. ред. канд. екон. наук, доц. Л. С. Захаркіної. Суми : Сумський державний університет, 2019. 200 с.

16. Інтелектуальна власність: навч. посібник [Т. Г. Васильців, В. В. Апопій, Р. Л. Лупак, О. О.] Ільчук. Львів: Вид-во Львівської комерційної академії, 2015. 172 с.

17. Інформаційні технології та інновації в економіці, управлінні проектами і програмами: монографія / за заг. ред. В.О. Тимофєєва, І.В. Чумаченка Харків: ХНУРЕ, 2016. 402 с.

18. Калініченко Л. Л. Формування та оцінювання ефективності проектного менеджменту. Маркетинг і менеджмент інновацій. 2016. № 4. С. 169-179. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Mimi_2016_4_16.

19. Керівництво з питань проектного менеджменту: Пер. з англ. / Під ред С.Д. Бушуєва. Київ: Ділова Україна, 2000. 198 с.

Допоміжна

1. Кобилянський Л.С. Управління проектами: навч. посібник. Київ: МАУП, 2002. 200с.

2. Крамарчук С.П., Лубкей Н.П. Теоретичні аспекти управління інноваційним проектом на вітчизняних підприємствах. Глобальні та національні проблеми економіки. Електронне наукове фахове видання. 2018. №23. С. 252-255. URL: <http://global-national.in.ua/archive/23-2018/49.pdf>

3. Краснокутська Н.В. Інноваційний менеджмент: навч. посібник. Київ: КНЕУ, 2003. 504 с.

4. Лозовський О.М., Іванцова І.В. Інноваційний проект як пріоритетний напрям розвитку сучасного підприємства. Молодий вчений. 2018. № 2(2). С. 723- 726. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2018_2\(2\)_67](http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2018_2(2)_67).

5. Майорова Т. Інвестиційна діяльність: підручник. К.: ЦУЛ, 2009. 472 с.
6. Микитюк П. Інноваційний менеджмент. Київ: ЦУЛ, 2007. 400 с.
7. Ноздріна Л.В., Ящук В.І., Полотай О.І. Управління проектами: підручн./ За заг.ред.Л.В.Ноздріної. Київ: ЦУЛ, 2010. 432с.
8. Передало Х.С., Огерчук Ю.В., Пшик-Ковальська О.О. Сутність проектів та їх загальна характеристика. Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку: [зб. наук. пр.]. 2010. С. 90-95. URL: <http://ena.lp.edu.ua/bitstream/ntb/10047/1/14.pdf>
9. Про авторське право та суміжні права: Закон України від 23.12.1993 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12>.
10. Про інноваційну діяльність: Закон України від 04.07.2002 за № 40-IV. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/40-15>
11. Про насіння і садивний матеріал: Закон України від 15.12.1993 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/411-15>.
12. Про наукову і науково-технічну діяльність: Закон України від 26.11.2015 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19>.
13. Про охорону прав на винаходи та корисні моделі: Закон України від 15.12.1993 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3687-12>.
14. Про охорону прав на знаки для товарів та послуг: Закон України від 15.12.1993 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3689-12>.
15. Про охорону прав на промислові зразки: Закон України від 15.12.1993 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3688-12>.
16. Про племінну справу і тваринництво: Закон України від 15.12.1993 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3691-12>.
17. Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні: Закон України від 08.09.2011 за №3715-VI. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3715-17>
18. Смирнова Н.В. Проблеми управління проектами в сфері аграрної логістики України. Розвиток маркетингової діяльності в умовах економічної глобалізації: Збірник наукових праць за матеріалами X міжнародної науково-практичної конференції (Одеса, 24 квітня 2018 року). Одеська державна академія будівництва та архітектури. 2018. С. 190-195.
19. Смирнова Н.В., Тасмасис Т.В. Проблеми застосування технологій проектного менеджменту в українських компаніях. Сучасний менеджмент в агробізнесі: проблеми та рішення: матеріали Міжвузівської науково-практичної Інтернет-конференції за міжнародною участю (м. Одеса, 24 червня 2019 р.). Одеса, ОДАУ.2019. С. 80-85.
20. Стадник В.В., Йохна М.А. Інноваційний менеджмент: навч. Посібник. Київ: Академвидав, 2006. 463 с.
21. Стрільковська Н. П. Інноваційний проект як форма реалізації інноваційної політики вищого навчального закладу. Вісник НТУУ «КПІ». Філософія. Психологія. Педагогіка: збірник наукових праць. 2009. № 1(25). С. 176-181.
22. Тарасюк Г.М. Управління проектами: навч. посібн. Київ: Каравелла,

2004. 344с.

23. Тесля Ю.М., Оберемок І.І., Тімінський О.Г. Моделі і методи впровадження корпоративної системи управління проектами в девелопменті. Управління проектами та розвиток виробництва: Зб.наук.пр. Луганськ: СНУ ім. В.Даля, 2009. №1(29). С.28-35. URL: <http://www.pmdp.org.ua/images/Journal/29/09tymupd.pdf>

24. Тесля Ю.М., Хлевна, Ю.Л., Оберемок, Н. В. Управління створенням конкретизованої методології управління проектами. Управління проектами, системний аналіз і логістика: Зб. наук. пр. Київ: НТУ. 2016. № 17. С. 35-46

25. Управління інноваційними проектами в умовах міжнародної інтеграції: монографія / О.О. Охріменко, Н.Є. Скоробогатова, І.М. Манаєнко, Р.С. Яресько. Київ: вид-во «Політехніка», 2018. 262 с.

26. Фесенко Т.Г. Управління проектами: теорія та практика виконання проектних дій: навч. посібн. Харків: ХНАМГ, 2012. 181 с

27. Хлевна Ю.Л. Проблеми впровадження методологій управління проектами на проектно-орієнтованих підприємствах. Управління проектами та розвиток виробництва: Збірник наукових праць. Луганськ: СНУ ім. В. Даля (Сєверодонецьк), 2018. №2 (66). С. 69-76.

28. Холявко Н. Класифікація проектів міжнародного співробітництва Економіка. 2011. № 3. С. 126-133.

29. Хопчан В. М. Проблема методології аналізу інвестиційних рішень та визначення критеріїв ефективності інвестицій. Ефективна економіка. 2017. № 12. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6002>

10. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. AgileProjectManagementHandbookv2.0.URL: <http://agilehandbook.com/agile-handbook.pdf>

2. Agile Project Management: Best Practices and Methodologies. URL: <https://www.altexsoft.com/media/2016/04/Agile-Project-Management-Best-Practices-and-Methodologies-Whitepaper.pdf>

3. American Academy Board of Standards(AAPM).

URL: <http://americanacademyofprojectmanagement.com>

4. An Introduction to PRINCE2.

URL: <https://www.projectsart.co.uk/docs/prince2-introduction-ps.pdf>

5. Association for Advancement of Cost Engineering.

URL: <http://www.aacei.org/mbr/whoWeAre.shtml>

6. Introduction to Scrum Student Guide. URL: <https://theagiledirector.com/images/IntroductiontoScrum-coursenotes.pdf>

7. ISO21500:2012 Guidance on project management. URL: <https://www.iso.org/standard/50003.html>

8. McConnell E. Project Management Methodology: Definition, Types, Examples. URL: <http://www.mymanagementguide.com/basics/project-methodology-definition/>

9. Method CPM(Critical Path Method). URL:

<https://managementmania.com/en/critical-path-method-cpm>

10. MethodCCM(CriticalChainMethod). URL: <https://managementmania.com/en/ccm-critical-chain-method>

11. International Project Management Association. URL: <http://www.ipma.ch/Pages/default.aspx>

12. PRINCE2Agile. URL: https://www.tsoshop.co.uk/gempdf/PRINCE2_Agile_browse.pdf

13. Projekt-Definition nach DIN. URL: <https://www2.hhu.de/muendlichkeit/Projekt-Netz/DIN.htm>

14. Ukrainian Association Project Management «UKRNET». URL: <http://upma.kiev.ua/content/view/40/78/lang>